

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 október 15.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 232. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A szabadkai keresztény kereskedelem küzdelme a zsidósággal

Sztalingrád északi negyedében mélyen előretörték a németek

Taupsze ellen átkaroló hadműveletek folynak, a bolsevista állásokat áttörték és 500 harciállást elfoglaltak a németek — Máltát éjjel-nappal bombázták a tengely légierei — Fegyveres felkelés Délafrikában — Az USA megtorlásokkal fenyegeti a délamerikai semleges államokat

Honvédségünk visszaverte az ellenség támadásait

Sztalingrád vidékén nagy esőzések nehezítik meg a nagyobb szabású hadműveleteket, a német csapatok azonban ennek ellenére lendületes vállalkozásokkal szorítják vissza az ellenséget — jelenti a Bud. Ért. A németek aránylag kis területeken nagy erők harcbadobásával gyakorolnak hatalmas nyomást az ellenségre. A tüzérség és a légierek tevékenysége ismét hevesebbé vált. Az erődök átalakított nagy gyárpületek jórészen már csak vasváza meredezik az ég felé.

A Kaukázusban csak a fekete-tengeri arcvonalon folyik nagyobb küzdelem. A német és szövetséges csapatok itt nagy erőkkel törnek előre és bekerítéssel fenyegetik Tuapsze városát, amelynek védelmére két ségbeesett erőfeszítést tesz a szovjet hadvezetőség.

Más arcvonalzakaszon csak helyijellegű csatározások folynak.

A Tasviri Efkjar c. török lap katonai szakértője foglalkozik a keleti arcvonalon lefolyt nyári hadműveletek

Eredményeivel

és megállapítja hogy az a brit részről hangoztatott nézet, mintha a németek nem tudnának eredményes harcokat vívni a Kaukázus hegygerincétől délre, nem állja meg a helyét. Rámutat a katonai szakértő arra, hogy a németek már birtokukba vették a Kaukázus északi felének legnagyobb részét és kitűnő kiindulási támaszpontokat uralnak a Kaukázus déli felé elleni hadműveletek sikere szempontjából. A Kaukázus déli részén olyan az éghajlat, hogy a tél sem akadályozhatja a hadműveleteket, a bakui olajmezők elfoglalásával pedig majdnem teljesen megbéníthatják a németek a Szovjet kőolajellátását, hiszen ez a vidék termi a Szovjet olajának negyötöd részét.

A Jóreménység

fokán keresztül vezető tengeri ut az egyetlen, amelyen keresztül az angolszászok a Távol és Középkéletet vízi úton megközelíthetik a földköz-

titengeri ut bizonytalanná válása után. Ez a hosszú ut eddig aránylag biztonságos volt és mint a berlini sajtó közli, messzemenő hadászati jelentőségű tervek keresztülvitelének reményeit fűzte az ellenség ehhez az úthoz. A német és olasz tenger-alattjárók az utóbbi hetekben egész sor brit-amerikai kereskedelmi hajókaravánt és szállítóhajót süllyesztettek el Afrika déli partvidéke előtt, ami alapjában ingatja meg az ellenség haditerveit. A német-olasz tenger-alattjárók itteni sikerei mély megdöbbenést és reménytelenséget váltottak ki az angolszász közvéleményben. A veszély nagysága annyira komoly, hogy még az angol hírszolgálat is elismeri. A Reuter délafrikai hírei között azzal igyekeznek indokolni a német sikereket, hogy a Jóreménység fokának vidéke sokkal kedvezőbb a tengeri támadásokra, mint a védekezésre.

Délamerika

semleges államai és az USA között Welles ismert nyilatkozata nyomán („Argentína és Chile semlegessége tördőfés a tengely ellen harcbaszállt amerikai államok hátába”) támadt elmentések a jelek szerint egyre komolyabb formát öltenek. Argentínában nagy figyelmet keltett az United Press hírszolgálat azon jelentése, amely hivatalos washingtoni tényezők véleményét tükrözi vissza és negatív formában bár, de megtorlások lehetőségéről beszél. A hírügynökség ugyanis azt jelenti, hogy Washington egyelőre nem gondol arra, hogy megszakítsa diplomáciai kapcsolatát Argentínával és Chilével, sem arra, hogy gazdasági megtorlásokat alkalmazzon a két délamerikai állam semleges magatartása miatt, mert reméli, hogy a két állam mérlegeli a helyzetet és megtalálja a megfelelő utat. Ezek a rejtett célzások nemzetközi körökben is élénk figyelmet keltettek.

Egyébként Argentína külügyminisztere — mint a Német Távirati Iroda jelenti — kijelentette, hogy kormánya mérlegelés tárgyává teszi a Szovjettel való diplomáciai kapcsolat felvételének kérdését. A kérdést az argentin baloldal vetette fel

a kormányhoz intézett beadványában.

Egyéb hírek közül megemlítjük, hogy az angolok csellel elfogták a vazirisztáni felkelők vezérét, Abdul Kastár khán törzsfőnököt, aki hosszú idő óta megbénított minden an-

gol tervet Afganisztán és India határán. Az angolok egy asszonyt küldtek a khánhoz, aki azzal, hogy a felkelő vezér fia súlyosan beteg és látni akarja apját, a hegyekbe csalta a khánt, ahol aztán az angolok elfogták.

Honvédségünk harcai

A MTI jelenti, hogy beavatott hely tájékoztatása szerint honvédségünk arcvonalának legnagyobb részén a szokásos kölcsönös tüzérségi és aknavető tevékenységen kívül nem történt említésre méltó esemény. Az arcvonal más részén támaszpontjaink ellen különböző erősségű ellenséges alakulatok törtek előre. Honvédségünk heves harcokban visszaverte az ellenség minden támadását. Tüzérségünk hatékony tüzellel ellenséges erődítéseket semmisített meg, légiereink pedig eredményesen támadták az ellenség fontos támaszpontjait.

Német hadijelentés

Berlin, október 15.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a Kaukázusban német és szövetséges csapatok sűrű erdővel benőtt terepen elkeseredett harcok után ellenséges alakulatokat törtek át és több mint 500 támaszpontot és harciállást vettek be. A Terek folyó mentén visszaverték a bolsevisták támadásait.

Sztalingrádban gyalogsági és páncélos kötelékek háztömbökben és torlaszokon lefolyt harcok során áttörték az ellenség ellenállását és mélyen előretörték a város északi részébe. Harci és zuhanóbombázó kötelékek szovjet kiserődöket és tüzérségi állásokat vertek szét. A szovjet csapatok tehermentesítő támadásai súlyos bolsevista veszteségek mellett omlottak össze. A légierek a Volga alsó folyásánál nagy eredménnyel támadták az ellenség átrakodó helyeit és utánpótlási támaszpontjait és több vízi járművet megsemmisítettek.

A doni arcvonalon a szövetséges csapatok visszaverték az ellenség helyijellegű támadásait.

A középső arcvonalzakaszon a németek rohamvállalkozásokkal sok kiserődöt és harciállást pusztítottak el. A légierek fontos vasúti vonalak

bombázása során súlyos károkat okoztak az ellenségnek gördülő anyagban.

A Finn öbölben repülőgépek felgyújtottak egy szovjet gyorsnaszádot.

A német légierek a magas északon, a Kola öböltől keletre szovjet harci táborokat támadtak nagy eredménnyel.

A német és olasz légierek éjjel-nappal folytatták Málta támaszpontjainak bombázását. Légiharcokban 25 angol gép semmisült meg. Két német gép nem tért vissza.

A Német gyorsnaszádok a csatornában angol tengeri egységeket támadták meg és négy brit kereskedelmi hajót 8.000 tonna vízkiszorítással elsüllyesztettek. Tegnapra virradóra tengeri csata zajlott le a csatornában fülényben lévő ellenséges gyorsnaszádokkal. A németek egy angol gyorsnaszádot elsüllyesztettek, ötöt pedig megrongáltak. Egy német jármű nem tért vissza.

Az északi tengeren két brit repülőgépet lelőttek.

Könnyű német harci gépek tegnap Anglia déli partvidékének katonai és hadászati fontosságú célpontjait támadták nagy eredménnyel.

TURUL FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 328
PÉNTEK—HÉTFŐ
Páger Antal főszereplésével
Rádbizom a feleségem
Többi főszerepben:
Erdélyi Mici, Komár Julla, Pethes Sándor, Vaszarv Piri.
Pótműsor: magyar és német híradó.
Előadások kezdete: hétköznap 5 és 7 órakor, vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 órakor.

ÉLÉNK OLASZ LÉGITEVÉKENYSÉG A DONI ARCVRONALON

Róma, október 15.

A Stefani iroda jelenti a doni arcvonalról, hogy az olasz légierők igen élénk tevékenységet fejtenek ki, míg a szovjet repülőgépek egyáltalán nem mutatkoznak, úgyhogy az olaszok zavartalanul hajthatják végre támadásaikat.

Sztalingrádban újból fellángolt a küzdelem

Tuapszenéi átkaroló német hadműveletek folynak

Berlin, október 15.

Az Interinf berlini híriroda jelentése szerint a tegnapi napon a keleti arcvonal északi és középső szakaszán viszonylagos nyugalom volt, Sztalingrádnál azonban újból nagy hevességgel lángolt fel a küzdelem. Már a kora reggeli óráktól kezdve állandóan nagy hevességgel támadja a még szovjet kézen lévő városrészt a német tüzérség és ugyanakkor a zuhanóbombázók, csatagépek és más repülőgépek nagy kötelékei avatkoztak be a küzdelembe, és zúdítanak bombázókat az ellenállási fészkekre.

Husz kilométerre Tuapszétól

Az olasz híriroda jelentése szerint a német támadás gyorsan fejlődik Tuapsze körül és a német csapatok mintegy 20 kilométernyire közelítették meg a nagyfontosságú kikötővárost. A Szovjet kétségbeesett erőfeszítéseket tesz,

hogy feltartóztassa a támadást. Hír szerint Tuapszet megerősítették és ugyanolyan módszerekkel akarják védeni a bolsevisták, mint Sztalingrádot.

India ifjusága fegyvert fog, ha út az óra és lerázza a rabláncokat

Berlin, október 15.

Bose hindu nemzeti vezér az egyik német rádióállomás útján szembefordult azokkal az angol ragalmakkal, amelyeket a hindu szabadságharcosok és annak vezéreivel kapcsolatban terjeszt a brit és szövetséges propaganda. Kifejtette, hogy a német rádióállomás útján a világ közvéleményéhez fordul, hogy rámutasson arra, hogy az angolok rendszeres hazugsághadjárral akarják megtevesztetni a világ közvéleményét a 388 millió indiai szabadságharcosok kapcsán. Erélyesen visszautasította azt az angol állítást, mintha ő a német propaganda rendelkezésére bocsátotta volna magát és leszögezte, hogy a németeknek hálával tartozik, amiért rendelkezésére bocsátották a rádiót, hogy

azon keresztül szóljon harcoló honfitársaihoz. Anglia Bose 21 éves politikai küzdelme alatt egyetlen egyszer sem tette lehetővé, hogy rádió útján forduljon a néphez akár Gandhi, akár Bose.

Bose a továbbiakban hangsúlyozta, hogy kötelességet teljesít, amikor a rendelkezésére álló eszközökkel harcol India szabadságáért és rámutatott arra, hogy teljesen meghiusultnak tekinthető az az angol kísérlet, amely szakadékokat akart létesíteni az indiai hinduk és muzulmánok között.

A hindu nacionalista vezér azzal fejezte be beszédét, hogy India ifjusága készen áll arra, hogy fegyverrel a kezében rázza le a rabláncait, ha út a cselekvés órája.

Willkie beszámolt Rooseveltnak tárgyalásai eredményeiről

Amsterdam, október 15.

(Német Távirati Iroda) Mint az angol hírszolgálat jelenti, Wendel Willkie visszaérkezett körútjáról és megérkezése után azonnal a Fehér Házba sietett, hogy beszámoljon Rooseveltnak a Közelkeleten, a Szovjetunióban és Csungking-Kinban végzett útjának eredményeiről.

Ujságírók előtt tett nyilatkozatában megismételte Willkie azon korábbi kijelentését, hogy szükségének tartja a második arcvonal mielőbbi megvalósítását. Arra a kérdésre, hogy Sztalingrád megelégednek-e azzal, ha csak jövő tavasz-

A JAPÁNOK HADIHAJÓKKAL TÁMADJÁK A GUADALCANALI AMERIKAI TÁMASZPONTOKAT

Amsterdam, október 15.

(Német Távirati Iroda) Az angol hírszolgálat soronkívüli jelentésben közölte az amerikai hadügyminisztérium hivatalos közleményét, mely szerint japán hadihajók ágyúkkal támadták meg az amerikai támaszpontokat és repülőtereket Guadalcanal szigetén (Salamon szigetek) és újabb japán csapatokat tettek partra.

ROOSEVELT VÁLASZTÁSI MESTERKEDÉSEI

Róma, október 15.

A Stefani iroda foglalkozik Roosevelttel azon újabb rendeletével, mely szerint az Amerikában élő olaszokat nem tekintik ellenséges állampolgároknak. Korábban nagyszámúban tartóztatták le és internálták az olaszokat. Mint a Stefani megjegyzi Roosevelttel intézkedése nem más, mint választás előtti fogás, amellyel a nagyszámú olasz származású amerikai rokonszenvényt akarja megnyerni, az olaszok azonban át látnak a szítán és Roosevelttel elkésztett intézkedését megvetéssel fogadják.

NEMZETI FILMSZÍNHÁZ
TELEFON: 158.

PÉNTEK—HÉTFŐ

Vihar-kapitány

Káprázatos kiállítás, szerelem, romantika, küzdelem a damaszkuszi oroszállal.

Pótműsor: Magyar és német híradók.

jelölte meg, hogy meg akarta állapítani milyen módon lehet megnyerni a háborút és elintézte Roosevelttel bizalmas megbízásait. (MTI)

Angol ujságíró véleménye a brit hadvezetés helytelenségéről

Lisszabon, október 15.

(Stefani) Quisley ismert angol ujságíró szerint az angolok propagandával, tengeri ostromzárral és légitámadásokkal akarják megnyerni a háborút. A propaganda nem éri el célját — írja a brit ujságíró — mert mindig ugyanazt ismétli és nincs hitele. A tengeri ostromzár teljesen meghiusult, a Németország elleni légitámadásokat pedig gyöngé technikai eszközökkel hajják végre, nem a hadifontosságú célpontokat, hanem a polgári lakosságot bombázzák és így annak nem hadászati, hanem politikai a jelentősége. Ezekkel a bombázásokkal Anglia sem mi mást nem ér el, minthogy a német néppel méginkább meggyűlölteti az angolokat.

Igyünk valódi csengődi rámpást
Zarubszky-nál, Széchenyi krt. 21.

Az angolszász népek növekvő nyugtalansággal figyelik a tengely buvárhajóinak eredményes támadásait

Berlin, október 15.

A Német Távirati Iroda közlése szerint az egész német sajtó nagy terjedelmet szentel a legutóbbi német tengeralattjáró sikeres méltatásának és megállapítja, hogy az angolszászok szokatlan súlyos veszteségeket szenvednek kereskedelmi és csapatszámító hajóikban. Anglia és Amerika népe növekvő nyugtalansággal figyeli ezt a harcot. Rendkívül jelentős körülmény, hogy a német tengeralattjárók sorozatos sikereket értek el Délafrika mentén, a Jóréménység fokánál, amely az angolok egyetlen vi-ziutja a Távolkelet felé. A németek ezzel az angolszászok létfontosságú utvonalát bontják meg.

Fegyveres lázadás Rhodéziában

Amsterdam, október 15.

Délafrikában tovább folynak a zavargások és a rend helyreállítása érdekében amerikai csapatokat is szállítottak a nyugtalanság színhelyére. Északrhodéziában nyílt fegyveres felkelésé fajultak a munkás-zavargások. Az angolokat nagymértékben nyugtalanítja a helyzet.

Óvakodjunk a kémektől

Ha kémgyanus eset jut tudomásunkra, azonnal jelentjük a katonai és rendőrszolgálatnak, a közbiztonsági és közigazgatási hatóságoknak. Ne bíráljuk el önhatalmúlag, hogy az ügy komoly-e, ne akarjunk magunk nyomozni, mindezt elintézik a hivatalos szervek feljelentésünk alapján.

A jelentő személyt és a bejelentést a hatóságok titokban tartják. A feljelentést ne közöljük senkivel. A feljelentés hazafias kötelesség, viszont az elhallgatása bűnpártolás és a törvény szigoruan bünteti.

A kém nem érdemel könyörületet!

Üzlethelyiség- és hitelhiánnyal

küzd a szabadkai keresztény kereskedelem

Szükség van arra, hogy a háztulajdonosok felmondjanak zsidó bérlőknek — Egyes cikkekben szinte egyedáruságra tettek szert a zsidók Több mint 800 kereskedő és iparos tömörült a Baross szövetségben

Szabadka, október hó. Szabadkát kedvező földrajzi fekvése már évszázadokkal ezelőtt a Bácska gazdasági központjává fejlesztette. Ezt a fejlődést mindenkor nagymértékben segítették elő a hivatalos tényezők is és mint régi irásokból kitűnik, 1780-tól kezdve Szabadka város hatóságai nagy és eredményes erőfeszítéseket fejtettek ki annak érdekében, hogy a városban minél virágzóbb ke-

reskedelem és ipar fejlődjen ki. Kezdetben csak Bácska mezőgazdasági terményeinek gyűjtőközpontja volt a város, később — a körülötte lévő városok és telepek korjelődésével a kereskedelem minden ágazatában vezető szerepre tett szert és kétségtelen, hogy ma is Szabadka ennek a vidéknek a gazdasági gócpontja. Egész Közép- és Felső-Bácskának ma is természetes gazdasági központja a város.

Szabadka gazdasági élete elzsidósodik

A múlt század második feléig kizárólag keresztények kezében volt Szabadka kereskedelme. A kiegyezést követő években azonban egyre több zsidó nyitott üzletet a városban és a világháború idején már jórészt zsidó kézben volt a város gazdasági élete, az irányító szerepet legalább is a zsidók vették át. A jugoszláv elnyomatás éveit rendkívüli mértékben kedveztek a zsidóság térhódításának és Szabadka kereskedelme megdöbbentő mértékben zsidósodott el. A nagykereskedők majdnem kizárólag zsidók voltak, a kiskereskedők jórésze ugyancsak.

A zsidók gazdasági térhódítását nagymértékben elősegítette faji összetartásuk, az egymásonsegítés és az a körülmény

hogy a bankok direktori székeiben is jórészt zsidók ültek, akik a hitelszegény zsidó kereskedőket megfelelő hitellel látták el.

A felszabadulás idején az volt a helyzet, hogy Szabadka gazdasági életét majdnem teljes mértékben a zsidók irányították. Tőlük függött az áruellátás, a kiskereskedők egzisztenciája, az áralakulás stb. Ez a körülmény természetesen régi fájó sebet volt a keresztény kereskedelemnek és amint erre a magyar csapatok bevonulásával alkalom nyílt, megkezdődött a keresztény kereskedők szervezkedése a zsidók túlsúlyának kiküszöbölésére. A keresztény kereskedők itt is a Baross szövetségben tömörültek, hogy megvívják nagy harcukat az érvényesülésért.

Ami a keresztény kereskedőnek kellene...

A felszabadulással megindult átállítási folyamat még mindig tart és tárgyilagosan állapíthatjuk meg, hogy ezen a téren még rengeteg a tennivaló. Ahogy végigjártuk Szabadka nagyvárosias belvárosát, láthatjuk, hogy a cégtáblák tanúsága szerint korántsem következett be itt olyan mérvű változás, ami feltétlenül szükséges és a jelen körülmények között messzemenően indokolt.

Felkerestük a Baross szövetség hivatalát és Kohán Jenővel az egyesület ügybuzgó titkárával elbeszélgettünk erről a kérdéstről. A titkár ismertette azokat a nehézségeket, amellyekkel a Baross szövetségnek és a keresztény kereskedelemnek meg kellett és meg kell küzdenie, hogy teljes mértékben betöltsék hivatásukat és maradványtalanná váljanak a gazdasági vérkeringés irányítását nemcsak a nagykereskedelemben, hanem a kiskereskedelemben és iparban is.

Az átállítás még folyamatban van és még nagyon sok tennivaló van ezen a téren. Még mindig az a helyzet, hogy a szármottevőbb üzletek jórésze zsidó kézben van. A zsidók kitűnő összeköttetések révén még mindig tartják pozícióikat és egyes nem zárolt, tehát szabad forgalom tárgyát képező cikkekben szinte egyedárusítással rendelkeznek... Ez a helyzet jelentős mértékben gátolja a keresztény kereskedelem munkáját is. Példa képen elmondotta a titkár, hogy cipő talpbőr és felsőbőr zárolt cikk, azokat tehát csak kijelölt keresztény kereskedők árusíthatják. A cipésznek azonban a bőron kívül egyéb kellékekre is szüksége van, ezek azonban szabad forgalom tárgyát képezik és majdnem kizárólag csak zsidó kereskedőknél szerezhetők be. Találunk hasonló példákat más cikkeknel is. Ez a helyzet sürgős orvoslást kíván.

Üzlethelyiség, hitel

Elmondotta a titkár, hogy a keresztény kereskedelem megfelelő térhódításának nehézségei elsősorban a jelentős mérvű üzlethelyiséghiányban és a hitellellátás hiányában keresendők. Keresztény kereskedők és iparosok egész sora nem tud meg-

denben hangot ad tagjai kívánságainak. Ezen a téren jelentős eredményeket mutathatnak fel. A szövetség ügyeit Lendvay Lajos gépészmérnök, nagykereskedő elnök, Urge Ernő műszaki igazgató ügyvezető elnök és Kohán Jenő titkár vezetik nagy hozzáértéssel, ügybuzgósággal és a keresztény kereskedelem érdekeinek önzetlen szolgálatával.

A szövetség a jótékonykodás terén is dicséretes munkát fejt ki. A Főméltóságú Asszony téli segély akciójára 19.000 pengőt gyűjtöttek, honvédeink számára mintegy 15.000 pengő értékű téli ruhanevet gyűjtöttek össze, egy 12 gyermekes szegény magyar rokkantnak, Szabó Jánosnak, pedig családi házat építtettek a Tuki ugarokban. A házépítéshez jelentős anyagi áldozattal járult hozzá Urge ügyvezető elnök.

A Baross szövetségben és a keresztény kereskedőknél tett látogatásunk megerősített bennünket abban a hitünkben, hogy Szabadka, a bácskai gazdasági központ, a legjobb uton halad a gazdasági élet kereszténnyé tétele terén. A nehézségeket bizonyára sikerül majd rövidesen eltüntetni. A Baross szövetség kidolgozta a megoldás tervét és azt a legközelebbi budapesti kamaraközi értekezleten előterjesztik. Az illetékesek mindenben segítségére vannak a keresztény kereskedőknek, ezek viszont rendelkeznek annyi ügyességgel, üzleti érzéssel és szakképzettséggel, hogy a zsidó kereskedelem teljes megszüntetése után megteremtsek a teljesen keresztény, egészséges gazdasági életet. (—)

Vágya

Valóra

Válhat —

ha kezében van már az Osztály-sorsjáték szerencseszáma. Ne késlekedjék egy pillanatra sem.

HUZÁS MÁR OKTÓBER 17-ÉN!!!

Öt évi fegyházra emelte fel a Tábla a nemesmiliticsi erkölcsstelen merénylet büntetését

Vinkovics Antal nemesmiliticsi gazdálkodó erkölcsstelen merényletet követett el mostohalánya ellen. A zombori bíróság kétszázötven fegyhbüntetésre ítélte annakidején. Felebbezés folytán került az ügy a tábla elé. Az ügyet most tárgyalta a Tábla és Vinkovics büntetését öt évszázadi fegyházra emelte fel. A vádlott megnyugodott az ítéletben és így az jogerőre emelkedett. Súlyosító körülménynek vették, hogy a gondozására bízott és a háztartásban élő mostohalánya ellen követte el bestiális tettet.

Bácskai lótolvaj cigányok a bíróság előtt

A zombori törvényszék kóborcigányok lótolvajlasi bűnperét tárgyalta. A cigányok a zomborkörnyéki községekben és szállásokon kötötték el a lovakat és azt jó pénzért tovább adták bácskai gazdáknak. Hármenc lótolvaj cigány és orgazda került a vádlottak padjára, természetesen valamennyien tagadnak a jó cigányszokás szerint.

A fővádlott Dimovits Petrovics András, akit okirathamisítással is vádolt a királyi ügyész, mert az meghamisította a lópaszusokat.

A csendőrok előtt valamennyien beismerő vallomást tettek, a tárgyaláson mindenki ártatlanságát hangoztatta. Jellemző még, hogy valamennyien vadházasságban élnek.

A cigányokkal együtt mint orgazda a vádlottak padjára került Nagy János bezdáni földműves is, aki lovat vásárolt tőlük. A bíróság a tárgyalást elnapolta és elrendelte a nyomozó csendőrok kihallgatását.

Strómanok

Informátorunk fejtegetése szerint kétségtelen, hogy Szabadkán is vannak zsidóbujtatók, noha ezek száma nem nagy. Az értelmiségi kormánybiztos legutóbbi intézkedése, amely elrendeli, hogy zsidó alkalmazott csak úgy alkalmazható, ha keresztényt is felvesz a cég, hozzá fog járulni a strómanok leleplezéséhez.

A gyáripar átállítása már teljesen megtörtént.

Befejezésül megjegyezzük még, hogy a Baross szövetség, amelynek több mint 800 tagja van, hathatósan védelmezi a keresztény kereskedelem érdekeit és tanácsaival, utbaigazításaival mindenben tagjai javát szolgálja. Szorosan együttműködik a közgazdasági és közellátási hatóságokkal és min-

Berlini levél:

Ami a „diadalmas visszavonulások” mögött rejtőzik

Irta: dr. Carl Wulf,

a birodalmi propagandaminisztérium külügyi sajtófőnökhelyettese

(B. L.) A jelenlegi totális háború keretein belül különleges szerepet kapott a propaganda. Mindkét részről erős felkészültség jellemzi a propaganda-háborút és se szeri se száma a nyílt és titkos propagandaeszközöknek, amelyeket mindkét fél alkalmaz.

Az első világháború propaganda-harcaiival szemben azonban most változott a helyzet, — még pedig lényegesen. Akkor az angol propaganda ügyes módszereivel és főleg azért, mert a központi hatalmak nem látták át a propaganda jelentőségét, korlátlanul uralkodott az egész világ fölött s végeredményben éppen ez az ügyesen vezetett angol propaganda nyerte meg a háborút is. Ma már más a helyzet! A német propaganda belső és külső felkészültségével egyaránt a helyzet magaslatán áll, amit Albion propagandájáról nem lehet elmondani.

Ha későbbi korokban vizsgálják majd azokat az okokat, hogy miért következett be az angol birodalom szétbomlása, elsősorban is arra a megállapításra fognak jutni, hogy ennek oka az a hibás intézkedéssorozat volt, amelyet az angol kormányok az állandó helytelen információk következtében hoztak. A helytelen információknak is meg van a maguk oka. Bűnösök elsősorban azok az emigránsok és közép-európai zsidók, akik a tengelyhatalmakra vonatkozólag helytelenül informáltak minden vonatkozásban az angol kormányt, másrészt azonban a reális angol képzelőtehetség is súlyos hiányokat mutat fel. Az angol birodalom vezetőségének a multban mindig főerénye volt, hogy az eseményeket állandóan kelő realitással nézve le és idő-tábornok segítségét állandóan sikerrel alkalmazta. A Common Wealth mai intézői azonban nem a valóság szerint látják az eseményeket, hanem úgy, ahogy az a legkedvezőbb számukra. Az angol információs politika csődjé és az események látásának ez a rózsaszínű köde juttatta az Empiret mai menthetetlen válságába. Tegnapi angol felfogás szerint, aki nem angol, az „bloody foreigners”, „bolond idegen”, aki sohasem lesz képes olyan tetteket véghezvinni, mint egy született angol, — ettől a felfogástól kezdve egyenes az út a birodalom mai szétesettségéhez.

Northcliffe elsatnyult utódai

A világháború alatt, Northcliffe lord vezetésével egyes propagandaszervezet állott az angol kormány rendelkezésére. A világháborús tapasztalatok okúlvá az Empire vezetősége elhatározta, hogy új háború kitörésekor azonnal külön propagandaminisztérium felállításával lesz pontosítják a propagandát. Sidney Rogerson 1938-ban kiadott erről egy könyvet Propaganda in the next war címen, amelyben részletesen ismerteti a felállítandó propagandaminisztérium alapelveit és felállítását. 1938-as elképzelés szerint az új minisztérium működésének alapja egy mondat lett volna: „Állapítsd meg az igazságot, de úgy forgasd át, ahogyan az neked legjobban megfelel!” Három évi háborús tapasztalat után azonban azt kell látnunk, hogy az angol Informations-Ministry mindenkori vezetői eltértek ettől a hamis alapokon nyugvó tételtől és működésük során mindig következetesen melőzték belőle az igazság megállapítására vonatkozó törvényt. Ezért van azután az, hogy az angol propaganda a helytelen információk következtében az egész világon légüres térben, gyökértelenül, az eseményekkel teljes összehangnékültségben mozog.

A légüres térben mozgó üres frázisok propagandáját először az egykori római nagykövet, Lord Perth vezette. Egy hónapi balsikeres működés után az angol közvélemény felháborodása söpörte el az ujdonsült minisztert különösen azért, mert az új háború felelősségének kérdésében nem tudott sikeresen szembeszállani a német propaganda ügyes hadjáratával. Utóda Mr. MacMillan lett, aki száznapos minisztersége alatt a legeredményesebben verekedte ki magának a Mr. Zavar nevet, rövid száz nap alatt töredékes tehetséggel kuszálta és zavarta össze

az angol propaganda minden vonalát. Helyette Churchill új embert: sir John Reichtet küldötte dr. Göbbels ellen. Ő építette ki az információs minisztériumot a „Ministry of the thousand best

Duff Cooper, a diadalmas visszavonuló

Sir Reith után 1940 május 11-én, a német nyugati offenzíva megindulásának másnapján megjelent a színen Duff Cooper. Mentalitására és gondolkodására egyébként jellemző, hogy a Prizskörnyéki békéket államférfiak által valaha is elgondolt legnagyobbszerű szerződéseknek látta, amelyekben Wilson és Clemenceau becsületes és őszinte módon akarták a későbbi konfliktusokat a nemzetek életéből kikapcsolni. A német offenzíva nagyságát azzal akarta ellensúlyozni, hogy hivatalba lépésekor azonnal sietett kijelenteni: „a szövetségeseknek nagy-

heads“-sé, „az ezer legjobb angol koponyák minisztériumává”. Döbbenetes szervezetet létesített, amelyben boldog-boldogtalan nagyhangú címet kaphatott. A hihetetlenül túlméretezett információs minisztériumon felül például a miniszterelnökség sajtóosztályát 1086 főre emelte, a hadügyminisztérium sajtótörzsét pedig a katonai helyzet „megfelelő” interpretálására 356 szakemberrel bővítette ki. A felkészültség óriási volt, de a lényeg mindenütt belefűlledt a túlméretezett adminisztrációba, — az eredménytelenség hatására éppugy elsöpörte őt is a közvélemény, mint elődjeit.

Duff Cooper megszűli az ötödik hadosztályt!

A nagyszerű képzelőtehetséggel megáldott miniszter azonban nemcsak a diadalmas visszavonulásokkal aratott nagy sikereket. Közben sem pihent s Narvik—Düinkirchen között rövid, de annál fájdalmasabb vajadások után világra szülte az ötödik hadosztályt! Ehhez Churchill segítségére volt szükség, s a nyitányt 1940 május 14-én Churchill beszéde vezette be, amelyben az agg hadisikerkergető ünnepélyesen jelentette be az ötödik hadosztály elleni harc megindítását, a Swinton-komissio megalakítását s rémeket falrafestő szavakkal ecsetelte az ötödik hadosztály tagjainak tevékenységét. Egy világhatalom reszketett, a legnagyobb gyarmatosító birodalom idegei állottak összeroppanás előtt, amikor az a kifejezés, hogy ötödik hadosztály való felbukkant, Duff Cooper az elemében volt! Hazugságot szült hazugságra, az ötödik hadosztályról álmodott és nyugtalan lelkiismerettel mult el az a napja, amelyben legalább egy borhírt és fantasztikusnál fantasztikusabb történetet ki nem eszelt az új rém tevékenységének

szabásu tervei vannak nyugaton!” S amikor ezek a nagyszabásu tervek Düinkirchennél alig egy hónap múlva már a tengerbe fulladtak, Duff Cooper agyalta ki ennek a háborúnak leghalhatatlanabb szállóigéjét: „The proudest retreat of British history...” a britek történelmének legdiadalmasabb visszavonulása! Az a rengeteg hazugság, amelyet a nyugati hadjáratial kapcsolatban Duff Cooper minisztériuma a világ közvéleménye elé tált, joggal fog a történelemben úgy szerepelni, mint a brit birodalom széthullásának jellegzetes kísérő jelensége.

jellemzésére. Szerinte megfertőzött német nők ólálkodtak az angol laktanyák körül, hogy pusztító betegségekkel ássák alá az angol haderő tagjainak egészségét. S természetes az is, hogy ezek a nők tengeraltjárókon és ejtőernyők segítségével jutottak Albion dicső földjére!

A nagy rikácsolás zaja áthatott Amerika földjére is, ahol valóban féktelenül tobzódott az ötödik hadosztály elleni harc. Különösen pedig akkor, amikor 1940 augusztus hó 19-én az összes angol zoldban álló nagyobb amerikai lapok szervezett agitációba fogtak a nem létező hadosztály ellen! Nem volt ezen a téren az a hajmeresztő ostbaság, amely a korlátlan lehetőségek hazájában azonnymában hiteltre ne tált volna! Az ostbaságnak és tömeglégitásnak ehhez az áradatához csatlakozott azután maga Roosevelt is, aki 1940 december 30-án egy ugynevezett fehérasztalnál való csevegésénél tett a történelemben még feljegyzésre kerülő igen obscurus kijelentéseket és gyanúsította meg az amerikai németiséget.

Anglia szellemi bekerítettsége

Ha a német propaganda nem lett volna erősebb vetélytársa az angolnak, kétségtelen dolog, hogy Duff Cooper ötödik hadosztály képzelgéséi erős benyomást tettek volna a világ népeire. De a német propaganda résen állott s minden Duff Cooper-i kezdeményezésre azonnal válaszolt és guny, ironia, cáfolhatatlan tények sokaságával verte vissza a hazugságminiszter minden állítását. Rövidesen azután fordult a helyzet: éppen az ötödik hadosztály vonalán lett az angol propagandából a vesztes fél, támadóból a támadottá változott. Először csak a világ, később azonban maga az angol közvélemény is átlátta, hogy milyen célokat szolgál az ötödik hadosztály meséje: a kétségbeejtő vereségekről elterelni a szigetország népének figyelmét s az ötödik hadosztály meséinek tömkelegével lekötöni. Eleinte, míg a belső ellenség kutatásának láza tartott, ebbe a lázba szédült bele a bírálat hangja is, de idők multával mind több és több angol előtt világosodott meg az egész akció célja s ettől kezdve a leghevesebb támadások indultak meg Duff Cooper ellen. Különösen azok keltek ki hevesen ellene, akiknek módjában állott a semleges világsajtót figyelemmel kísérni, s akik így közvetlenül láthatták, hogy milyen módon reagál ez a semleges világsajtó Duff Cooper állításaira. Ezeknek látniok kellett, hogy mennyire magára hagyatva, szinte teljesen elszigetelődve állott a szigetvilág propaganda élete s hogy a világ közvéleménye milyen jelentős különbséget tesz a német források javára, amíg egy-egy eseményről nyilatkozott Duff Cooper is, meg a németek is. „Szellemi bekerítettségünk teljes, — mondotta 1941 május 21-én King Hall kapitány az alsóházban, — s szomorúan kell látnunk, hogy a koponyák csatájában angol részről rengeteg hibát követtünk el.”

Duff Cooper szívósan tartotta magát és a

végző erejéig harcolt a feltörő bírálat ellen. Bár-hogyan harcolt is, bármennyire minden követ megmozgatott, mennie kellett, elsöpörte őt is, mint megannyi társát az angol propaganda hibás lényege: az igazság teljes semmibevevésével!

Duff Cooper után szürke, színtelen emberek következtek. Egyetlen fegyverék és propagandájuk egyetlen módszere a tagadás lett. Tagadni mindent, letagadni a napot az égről, a holdat és csillagokkal együtt. Szerintük Charkov még talán ma sem esett volna el, ha a német propaganda film, rádió, külföldi újságírók charkovi látogatásával be nem bizonyította volna az egész világ előtt, hogy Charkov tényleg a németek kezén van. S mindenütt hasonló volt a helyzet. Legutóbb például Rosztovról teszteltette az angol és bolsevik propaganda, hogy Rosztov még mindig bolsevik kézen van s az elkecsereedett utcai harcok még mindig tartanak a városban s ugyanakkor a különböző külföldi világlapok berlini tudósítói Rosztovból táviratozták tudósításaikat lapjaik számára, hogy Rosztov körül már minden csendes, városba már csak elvélve hallatszik be a csataterék ágyudörgése, — minden hiába, az angol propaganda makacsul kitartott álláspontja mellett!

S minden vonalon ugyanez a jelenség! Az első világháborúban tapasztalt angol propagandisztikus offenzíva szellem teljesen eltűnt s helyette zavart kapkodás, tények letagadása jellemzi Albion minden propagandáját. Az idők jele ez s a legmeggyőzőbb bizonyíték arra, hogy odaát valami hiba van a kréta körül. A híres angol önuralom igen a végére járhat, ha Churchill már nem meri a valóságot sohasem népe nyilvánosságára elé bocsátani és minden tény valóságát a legfantasztikusabb ködfátyolba igyekszik burkolni!

Zombor is az önellátás útjára lép

A hó vége felé befejezik a villanytelep átépítését - Víztelep-tették a Bánát városrészt és ötezer hold földet tettek megművelhetővé - Központi fűtéssel és vízvezetékkel látják el a zombori kórházat - Két tanteremmel bővült a polgári iskola

A felszabadulás után Zombor városa előt is megnyitott a fejlődés felé vezető út. A város képe megváltozott. Sajnos a nagy terveket nem lehetett keresztülvinni, háboruban élünk, anyaghiány van. A mulasztásokat sem lehet egy esztendő alatt pótolni.

A város vezetősége mindent megtesz a fejlődés ütemének fokozására. A városi bérpalota terveit már elkészítették és mielőtt a minisztériumból megérkezik a tervek jóváhagyása, a polgármester előterjesztést tesz a munkák kiadására.

A Délvidék munkatársa felkereste hivatalában Cserta Péter dr. polgármestert, aki kijelentette, hogy

a nyáron nagyszabású belvízvezetési munkákba kezdett a város.

Ezek a munkák lehetővé teszik a Bánát városrészt keleti részéről a vízvezetést. A külső városrész az utóbbi években sokat szenvedett a belvizektől. Egész sor ház rongálódott meg és az épen maradt házak is leghatatlanná váltak.

A csatorna a Bánát keleti részétől indul dél irányba a város alá és a szontai hídnál torkollik a Ferenc csatornába.

Ezzel lehetővé válik nemcsak a Bánát városrész, de a környező földek víztelepítése is. Körülbelül ötezer hold földet tesznek ismét megművelhetővé.

A közkórház

Átalakításáról is beszélt a polgármester. Kijelentette, hogy a kölcsön felvételének felső hatósági jóváhagyása késik és így a kórház saját anyagi erejéből igyekeznek rendbehozni épületeit. Rövidesen befejezik a Szemző-pavillon csatornázását, s ezzel megszűnik az áldatlan állapot egy része.

Amint a kölcsön megérkezik, megkezdik a volt báni kórházi épület átépítését is. Ezt az épületet még a tél folyamán rendbehozzák.

Központi fűtéssel és vízvezetékkel látják el.

A villanytelepről

szólva kijelentette Cserta Péter dr., hogy annak átépítése folyik. Ugy tervezték, hogy július elejére bevégezzék az itt folyó munkákat, a késedelem azért történt, mert a Skoda gyár szerelői csak most érkeztek Zomborba. A villanygépek szerelője egy héttel ezelőtt kezdte meg munkáját. A turbina felszerelése azonban már régebben folyik és a hó vége felé meg is kezdte működését. Ezzel lehetővé teszik a villanyszolgáltatási zavarok kiküszöbölését.

Beszélt a polgármester a város önellátásáról is. Az elmúlt évben Baja kísérlete

Nagy problémája a városnak a téli gazdasági iskola felállításása is. A polgári iskolát átépítették, mondtotta a polgármester. Az itt folyó nagyszabású munkálatok a közeljövőben már befejeződnek és a polgári iskola saját épületében helyezkedik el. Jelenleg a gimnáziumban folyik a polgáristák oktatása.

Az épületben két új iskolatermet építettek, ezenkívül átépült az igazgatói és a tanári szoba is. Tervbe vették, hogy tavasszal még két teremmel bővítik az iskolát.

megsértések hízalását, most Szabadka városról négyezer sertést, hogy biztosítsa a lakosság zsirellátását.

A polgármester kijelentette, hogy

Zombor is mindent megtesz a város lakosainak zsirellátása érdekében.

A gazdasági hivatal tervbe vette zsirsértések hízalását. A bérhízalásra vonatkozó tárgyalások a gazdálkodókkal már folynak és reméli, hogy eredményre is vezetnek. Ha a város terve sikerül, Zombor lakossága nem szenved zsirellátást a jövő évben.

Kabátot lopott egy zombori vendéglőben az elsőtétítés alatt egy doroszlói földműves

A tettes nem kerül statáriális bíróság elé

A zombori rendőrség letartóztatta Bombola András doroszlói földművest, aki az elsőtétítés alatt kabátot lopott Ferencsevics Illés zombori vendéglőjéből.

Bombola már részegen tért be a vendéglőbe fél tíz után és sört kért. Amikor megitta az italt és távozott, lekasztotta a vendéglős kabátját és eltávozott. A lopást csak később vették észre és a vendéglőben tartózkodó Zsulevics András hentessegéd, valamint a vendéglős a részeg után sietett. Meg is találták a Gromilovits-féle vendéglőben. A hentessegéd felismerte a kabátot és szolt a rendőrségnek. Bombolát előállították és kihallgatták. A föld-

műves beismerte a lopást. Kijelentette, hogy nem akarta elvinni a kabátot. Ő is kabátban indult el otthonról, közben brugott. A zombori kocsmákban ivott, s amikor Ferencsevics-től eltávozott, lekasztotta a kabátot, mert azt hitte, hogy az övé.

Bombola zsebében 478 pengő találtak. Ennek eredetéről kijelentette, hogy a pénz sajátja. Zomborban kilenc hold földet bérelt. A bérösszeget akarta kifizetni és ezért indult Zomborba, közben lerészegedett a vendéglőben.

A rendőrség Bombolát a királyi ügyészségre szállította. A megtévedt doroszlói földműves nem kerül statáriális bíróság elé.

Gyilkossággal végződött a löcsere

Pénteken és szombaton helyszíni tárgyalást tart a zombori törvényszék a csonoplyai gyilkosság ügyében

Emlékeztet még az a gyilkosság, amely az év január 15-én történt Csonoplyán. Annakidején részletesen megírtuk, hogyan folyt le a halálos verekedés a csonoplyai Kopping Krisztián féle vendéglő előtt az uccán. A Baross ucca és a Pacséri ucca sarkán meggyilkolták Halász József jómódú militicsi gazdálkodót.

Halász József István nevű fiával buzát vitt

a csonoplyai malomba, majd betért Kopping vendéglőjébe. Itt megmelegedtek, közben találkoztak egyik régi ismerősükkel, aki ismert löcserekedő. A kupec ezalkalommal nagyon előnyös löcserét ajánlott fel a militicsi gazdálkodónak, aki nyelbe is ütötte a vásárt. A kitűnő cserére azon nyomban áldomást ittak.

Csakhamar a cigány is muzsikálni kezdett.

Ekkor új vendégek érkeztek a vendéglőbe. Loncsár Márton gazda három cimborájával befért Koppinghoz és felelősségre vonta az ott muzsikáló cigányokat, hogy miért játszottak a lakodalomban olyan nótákat, amelyek őt megsértették. Szó szót követelt, Loncsár a kályhán lévő forró vízzel telt fazekat a cigány felé dobta. A vízből Halász Istvánra is fröccsent pár csepp, mire az felugrott és nekirohant a részeg Loncsárnak.

Általános verekedés keletkezett. Csattantak a pofonok, Halász József elkialította magát:

— Uzd, vágd, nem apád!

A verekedésnek a kocsmáros vetett véget. Halászék a hátsó kapun hagyták el a vendéglőt, hogy eikerüljék Loncsárékat. Az uccán, a sötétben azonban megtámadták őket. Valóságos élethalálharc folyt itt.

A nagy tusában Halászon súlyos késszurásokat ejtettek. Mire a csendőrfőnök megérkezett, Halász már halott volt. A nyomozás megállapította, hogy

Halászt nem azon a helyen érte a halálos késszurás, ahol megtalálták. Egyik tanu azt állította, hogy Halász a verekedés után felállt és átvándorogott az ucca másik oldalára. A boncolás megállapította, hogy a kés olyan súlyos sérüléseket ejtett az áldozaton, hogy az képtelen volt a 120 méteres utat megtenni.

A csendőrség letartóztatta Rajcsányi Józsefet, Kubatovics Antalt, Probolyevics Lajost és Pasztrovics Ferencet.

A zombori törvényszék vizsgálóbírája, dr. Frey Imre annak idején helyszíni szemlét tartott Csonoplyán, de a vádlottak álhatatosan tagadtak tovább is.

A zombori törvényszék Winter-Kócs Rezső tanácsa pénteken és szombaton helyszíni tárgyalást tart Csonoplyán. A vádat dr. Papp Lajos királyi ügyész képviseli. Ugy Csonoplyán, mint Militicsen nagy érdeklődéssel tekintenek a tárgyalás elé.

Cérnadrágitók felett ítéltkezett a zombori törvényszék uzsoratanácsa

A zombori törvényszék uzsoratanácsa Brommer Odön törvényszéki elnök vezetésével csütörtökön cérnadrágitási ügyben tartott tárgyalást. A per fővádlottja, Dániel Jenő 32 esztendősen izraelita utazó, szökésben van. Két társa, Buzadzics Vilmos kereskedelmi utazó és Tanuzsics Lilla kerültek csak a vádlottak padjára.

A két utóbbi a zombori szállásokat járt májusban és nagymennyiségű cérnát adott el a tanyaiaknak orsónként 2-3 pengős árban. A bíróság Dániel ügyét elválasztotta, s csak a két büntársat vonta felelősségre, s azokat fejenként egy-egy havi fogságbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Borzalmas szerelmi dráma Jánoshalmán

Jánoshalmáról jelentik: Bodár Antal 25 éves gazdálkodó állandóan féltékenykedett csinos és fiatal feleségére. Tegnap ismét féltékenységi jelenetet rendezett, majd a szóváltás hevében agyonszurta az asszonyt és öngyilkosságot kísérelt meg. Az asszony meghalt, a gyilkos férj állapota válságos.

Két évi fegyházat kapott a gyújtogató hódási asszony

Budapestről jelentik: Tuffinár Márton hódási kendergyáros megtiltotta munkásainak, hogy a kender pozdorjával fűszenek. Marth Antalné asszony ezért bosszúból parasztat dugott egy pozdorja kőzár alá. A tüzet sikerült eloltani. A zombori törvényszék a gyújtogató asszonyt két évi börtönre ítélte, amelyet a szegedi tábla két évi fegyházra súlyosított. A kuria most jóváhagyta a szegedi tábla ítéletét.

Hírek:

OTI KÖRZETI ORVOSA: felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8. második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — ÜGYELETES VÁROSI ORVOS: Dr. Kuczi János, Csihás Benó utca 12. Telefon: 96. — ÜGYELETES GYÓGSZERTÁR: Szt. Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

Csók pecsét helyett

Az Angliában állomásozó amerikai csapatok parancsnoksága kénytelen volt hivatalos felhívásban megmagyarázni, hogy a női ismerősöktől érkező leveleknek ruzsok csókkal való lepecsételése magában véve még nem elegendő a címzett felkutatására. Az elosztóhelyeken ugyanis tömegével fekdnek az olyan levelek, amelyeknek hátán nem hiányzott ugyan a pecsétet helyettesítő vörös csók nyoma, elől azonban annál inkább a címzés. A főhadiszállásnak azért kellett ehhez a meglehetősen szokatlan napiparancshoz folyamodnia, mert a legénység körében a posta gyakori elveszése igen elégedetlen hangulatot váltott ki és nem akarta, hogy a hiányos címzés miatt nem kézbesített levelekért is a hajó elsüllyesztéseket okolja. (MN)

Kisgyűlés a városházán. Zombor város törvényhatósági bizottságának kisgyűlése a jövő héten ül össze.

Október 19-én kisgyűlést tart a vármegye. A vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlése október 19-én ül össze. A tárgysorozaton 185 pont szerepel. A kisgyűlés előtt, délelőtt 10 órakor ülést tart a közigazgatási bizottság is.

Megjelent a hadikölcsönök rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítása. A hivatalos lap csütörtöki száma közli a pénzügyminiszter 1880/42. sz. rendeletét, amely a hadikölcsönök rendezéséről szóló törvény végrehajtási utasítását tartalmazza.

A legjobb **halászlé**, kitűnő zene mellett a „**Kék szőlőfürt**” vendéglőben

A Kalocsa Főegyházmegyei Katolikus Legényegyletek vezetői vasárnap fejezik ki hódolatukat a kalocsai érsek előtt. 18-án vasárnap tartják Szegeden vezetői értekezletüket a Katolikus Legényegyletek amelyen vitéz Pintér József kormányfőtanácsos, pp. kamarás, országos elnök elnököl. Ezt az alkalmat arra használják fel, hogy a Kalocsa Főegyházmegyei Katolikus Legényegyletek vezetői köszöntsék új főpásztorukat és hódolatukat fejezzék ki, míg a Csánádegyházmegyei Katolikus Legényegyletek vezetői pedig ugyan abban az időben bucsu tisztelgésen jelennek meg az egyházfejedelem előtt. Az értekezletre már eddig is sokan jelentkeztek az ország különböző helyeiről, a délvidéki legényegyletek vezetői pedig teljes számmal vesznek részt.

Munkásnők érkeznek a zombori Nemzeti Munkaközpontban. A Nemzeti Munkaközpont zombori szervezetében tömörült munkásszervezők és leányok vasárnap dél után fél négy órai kezdettel megbeszélést tartanak a Katolikus Legényegylet helyiségében, amelyen özv. Dr. Deák Béláné előadást tart a magyar nő problémáiról és honleányi kötelességeiről.

Katolikus női szociális képző nyílt Budapesten. A négyéves középiskolát végzett fiatal leányok számára négyéves szociális középiskola nyílt Budapesten. Az iskola méltán sorakozik majd gimnáziumi, mezőgazdasági, ipari és háztartási leányközépiskolák mellé. A szociális leányképzőbe beiratkozhatnak négy közép iskolát végzett 14 éves leányok. Határidő október 20.

Péntektől fél 9 órakor kezdődik az elsötétítés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnökségének rendelete értelmében október 16-ától 31-éig bezárólag a magánvilágítást (lakóházak és egyéb épületek),

valamint a járművek elsötétítését az ország egész területén egységesen 20 óra 30 hajnali öt óráig tart. Az október 31-e után érvényes időpontokat a honvédelmi miniszter idejében közli az ország lakosságával.

Végre megnyílik a nyitrai magyar népiszkola. Nyitráról jelentik: A szlovákiai magyar párt nyitrai szervezete most megtartott ülésén Fasching Henrik főtitkár jelentésében beszámolt a nyitrai magyar elemi iskola létesítése ügyében folytatott akció munkálatairól. Az iskolaügyi hatóságoktól szeptemberben értesítés érkezett, amely szerint igazolni kell a statisztikai hivatal útján, hogy a jelentkezők a népszámlálás során magyarnak vallották magukat. Az idő rövidsége ellenére sikerült olyan számú jelentkező magyar nemzetiségét igazolni, hogy most már semmi törvényes akadálya nincs a nyitrai magyar elemi iskola létesítésének.

Bucusi Ujverbász. Az ujverbászi két protestáns egyház vasárnapon és hétfőn tartja hagyományos és messze vidéken híres bucsuját.

MEGÉRKEZETT! A híres sajáttermésű édesbor (must) 1 liter 2. pengő, ZARUBSZKY-nál, Elefánt vendéglő és szálloda, Széchenyi krt. 21.

Ikrek, akik más-más városban látták meg a napvilágot. Olaszországban, a kiszáritott Pontini-mocsarak helyén épült egyik faluban egy parasztasszonynak ikrei születtek, még pedig olyan egyedülálló módon, hogy a két iker-gyerek két különböző városban látta meg a napvilágot. Az első gyermek megszületése után ugyanis komplikációk léptek fel és az asszonyt gyorsan a litoriai klinikára szállították, ahol nem-sokára második gyermekének is életet adott. Így került a két iker születési anyakönyvébe két különböző helység neve.

A verbászi szőlő és gyümölcsstermelők egyesületének tisztújító gyűlése. A verbászi szőlő és gyümölcsstermelők egyesülete legutóbb megtartott rendkívüli tisztújító közgyűlésén a következő új vezetőséget választotta meg: elnök: Sternemann Frigyes, alelnök: Strehling Jakab, jegyző-könyvvizsgáló: Schneider Jakab, pénztárnok: Ulrich Fülöp. Választmány: Disztl Henrik, Schmidt Reinhardt, Haller Jakab, Stöckl Henrik és ifj. Spéh Fülöp. Felügyelőbizottság: ifj. Beyer Frigyes, Salm Gottfried, Treis Adolf, Welker János, Blasius Vilmos, Pianscak Frigyes, id. Kratz Ádám, Schneider Fülöp és Hoffmann Henrik.

Nagyjelentőségű új találmány. Csajthay Gábor vegyész rendkívül érdekes és nagy sikerrel kecségető találmányát mutatta be a szakembereknek, olyan folyadékokról van szó, mely lehetővé teszi, hogy az azzal átítatott anyagok éghetlenné váljanak.

Bokréta ünnepély Doroszlón. Az Országos Magyar Bokréta Szövetség f. hó 25-én Doroszlón nagy díjazással egybekötött népviseleti bemutatót rendez a szövetségi ház nagytermében.

SZINHÁZI MŰSOR

CSÜTÖRTÖK: Örökké szeretlek. (Zenés vigjáték, rendkívül kedvezményes helyárrakkal).

PÉNTEK: Szent láng. Szilágyi Szabó Eszter vendégszereplésével.

SZOMBAT: Feketeszaru cseresznye. (Hunyadi Sándor nagyszerű alkotása, Szilágyi Szabó Eszter és v. Hajmássy Miklós, a fővárosi Operettszínház bonvivánja, vendégszereplésével.)

VASÁRNAP: Rádbizom a feleségem. (Vaszary János franciaízü bohózata, Szilágyi Szabó Eszter vendégszereplésével.)

Megalakult a levénte egyesület Doroszlón. Az alakuló gyűlésen Szügyi József m. kir. járási levénte parancsnok ismertette az egyesület célját és előnyeit. Előnkül egyhangulag Fritz Ferenc plébánost választották meg. A fiu levénte szakosztály vezetője Bakacsi József igazgató tanító, levénte főoktató, a lányoké, pedig Horváth Erzsébet tanítónő lett.

Igyunk valódi csengődi rámpást Zarubszky-nál, Széchenyi krt. 21.

Megfialították csikóit — harminc pengő pénzbüntetésre ítélték. A zombori törvényszék most tárgyalta Seidl Antal paripási gazdálkodó ügyét, akat a királyi ügyész okirathamisításért vont felelősségre. Seidl járhatólevelet hamisított, amiért a bíróság 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Fogházbüntetésre ítélték két beszivárgott zsidót. Spitzer Vilmos és felesége horvátországi zsidók a Dunán átszöktek Magyarországra. A zsidó házaspár megvesztegetett egy dunai hajóst, aki áthozta őket, s az apatini szigeten tette le. Innen éjnek idején a partra szöktek. A bíróság a házaspárt egy-egy havi fogházra ítélte. A házaspár nagyszögű pénzt hozott magával, amiért a valutaügyészség vonja majd felelősségre őket.

Hunyadi Sándor végrendelete. Az elhunyt H. S. végrendeletében irodalmi és színházi műveinek jogait az Ujágirók Szanatóriuma Egyesületére hagyta. Néhány édesanyja egyetlen 'döcsebi' szegény rokonának, özv. Hunyady Józsefnének 2000 P. egyik fivérének pedig 2000 szívtart hagyományozott.

A hangyák felfalták a főnyereményt. A spanyolországi Saragossában nemrégiben leromboltak egy dűledező házat és kertjét felásták. E közben a munkások egy csomagra bukkantak, mely nagytömegű papíropénz foszlányait tartalmazta. Megállapították, hogy a ház néhai gazdája évekkal ezelőtt megnyerte a nagy spanyol karácsonyi sorsjáték főnyereményét, mely több millió pezetára rugott. Zsugori volt, de meg nagyon félt a tolvajoktól, rablókól is, ezért elhatározta, hogy a papírpénzből álló, hatalmas összegű készpénzt elássa. Természetesen nem szólt róla senkinek és így a kincs esztendőnkön át rejtőzött a föld alatt. Közben azonban hangyák lepték el a csomagot, átrágták és az évek folvamán megsemmisítették a bankjegyek legnagyobb részét. Elképzelhető, milyen érzésekkel gondolnak most az örökösök örök-hagyójukra, aki tulságos óvatosságával jó-

IGAZ MAGYAR NEM FECSEG ÉS NEM TERJESZT RÉMHIREKET.

Körösi Csoma Sándor, írta Laczkó Géza. Laczkó Géza új könyve: Körösi Csoma Sándor költői munka, valóságos gyöngyszem a Körösi Csoma halálának századik évfordulóján kiadott művek között. A kiváló regény és esszéírónak ebben az aránylag kis kötetében sikerült kedvelt hőseit megismertetni és megszerettetni az olvasóval s egyúttal észrevétlenül, minden tendencia nélkül sok mindenre meg is tanítja azt, aki a nemzeti lét nagy problémái között utmutatót keres. A könyv amelynek kitűnő, igaz népies stílusa is mintául szolgálhat, minden sorában tiszta magyar érzés megnyilatkozása. Nemcsak példászerű ifjusági és népies olvasmány lesz, hanem örömet fog okozni minden művelt magyar olvasónak. A könyvet a Szeged Városi Nyomda és Könyvkiadó Rt. adja ki. A könyv bolti ára 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedőnél és IBUSZ pavilonban.

A Baross Szövetség

hirei

A táblaüveg zárolásáról szóló rendelet magyarázata

A M. kir. Ipari Anyaghivatal a táblaüveg zárolásáról szóló rendelet végrehajtása tárgyában a következő magyarázatot adta ki:

1. A rendelet hatálya a gyárakra, nagy kereskedőkre és azokra a kiskereskedőkre terjed ki, akik egyúttal nagykereskedői iparigazolvánnyal rendelkeznek. A bejelentési kötelezettség és a zárolásvétel tehát nem vonatkozik általánoságban véve a kis kereskedőkre, továbbá kisiparosokra, tükrökészítő és üvegcsiszoló üzemekre stb.

2. Bejelentés és zár alá esik a rendelet hatálya alá tartozó kereskedőknél és gyáraknál minden fajta táblaüveg (síküveg) drótüveg, tükrüveg stb. tehát az ornament, katedrál, zsinorüveg, szinesüveg, kerészüveg biztonsági üveg stb. is. A bejelentést a bruttó mennyiség figyelembevételével egész négyzetméterekben kell teljesíteni.

3. Az anyagigénylést a felszabadításhoz benyújtani nem kell. A kiskereskedő vagy az iparos megrendelését továbbra is valamelyik nagykereskedő vagy gyár útján eszközöli, úgy amint ez eddig szokásban volt. Tartozik a kiskereskedő vagy az iparos a rendelés feladásánál a rendelés szövegében azt is megadni, hogy a megrendelni szándékolt üvegfajtából mennyi raktári készlete van. A rendelet hatálya alá eső gyárak és nagykereskedők kötelesek 15 naponként előre elkészíteni a szállítási tervezetet és ezt minden hó 2-ig és 17-ig kell a M. Kir. Ipari Anyaghivatal Építészeti osztályához 2 példányban eljuttatni. Az Anyaghivatal az egyik példányt látomozza és az esetleg helyesbítések megjelölése után visszaküldi. A bejelentés eredeti példányát a hivatal őrzi meg. A bejelentő szállításait az Anyaghivatal által jóváhagyott, illetve helyesbített jegyzék alapján tartozik teljesíteni.

Azok a nagykereskedők, akiknek saját detailüzletük is van, kicsinybeni eladás céljaira egy tételben bizonyos mennyiségű üveg eladását igényelhetik, legfeljebb az elmúlt év megfelelő havi forgalmának arányában. Kisforgalom alatt egy vevőnél naponta 6 m²-nél kisebb és főképpen méretre vágott üveg forgalma értendő.

4. A szállítási tervezet összeállításánál az építőanyagokra vonatkozó általános sorrendet kell szem előtt tartani. Irányelvül mindig az szolgáljon, hogy a közérdekű megrendelések és az ellátás zavartalanága elsősorban biztosítható. A közületi rendelkezéseket olyan részletekben kell a szállítási tervezetbe beállítani, ahogyan azt a munka zavartalanága megkívánja.

Az egyes építkezésekhez igényelt üveg mennyiségre vonatkozó igazolási záradékban a felelős építési vezető által számszerűleg kell feltüntetni a felhasználáshoz szükséges üvegmennyiséget négyzet méterekben kifejezve.

5. További intézkedést az Anyaghivatal nem emel észrevételt az ellen, hogy a kereskedőnél raktáron lévő kertészüveg 70 cm. összeadott méretig, valamint az illetékes hatóság igazolással ellátott bombakár helyreállításához szükséges üvegrendelet, külön előzetes engedély nélkül kiszolgáltatásra kerüljön. A külön előzetes engedély nélkül kiadott üvegmennyiségeket a legközelebbi benyújtandó jegyzékben kell utólagosan igénylésre beállítani. Ugyancsak jelenteni kell a már engedélyezett, de lezárlásra nem került tételeket is.

Az eladó köteles kereskedői gondossággal ügyelni arra, hogy az egyes rendelők tényleges szükségleteik arányában juszanak árúhoz.

A délvidéki vállalatok kívánságára a közellátásügyi miniszter felemelte a kézfónásu kenderfonál árát

A visszafoglalt délvidéki területen háziiparilag előállított kézfónásu kenderfonalak árusításával foglalkozó vállalatok a 63.100/1942. K. M. megállapított fonalárak közül a 8—14-ig terjedő finomsági számú fonalak árának emelését kérték.

A beérkezett kérelmekben előadottak felülvizsgálata alapján a közellátásügyi miniszter leiratban értesítette a Textilgyárosok Országos Szövetkezetét, hogy a 86.700.1942. K. M. sz. rendeletben felsorolt minőségű gerebenkenderféléseknél finomabb, puhított, fehérített, vagy u. n. »nyolcvanapos vágású« kenderkóróból előállított gerebenkenderből készült.

8-as finomságú fonalak 7.20 pengőben

megállapított árához 10 százalékos, 10-es finomságú fonalaknál 8.30 pengőben megállapított árához 15 százalékos, 12-es finomságú fonalaknál 9.40 pengőben megállapított árához 15 százalékos, 14-es finomságú fonalaknál 10.50 pengőben megállapított árához 20 százalékos minőségi felár felszámítását engedélyezi.

Ez a felár a 4—6-ig terjedő finomságú, de tovább nem finomított gerebenkenderből előállított fonalaknak, továbbá a kőcfonalaknak az árához nem számítható hozzá.

A jelen engedély tárgyát képező fonalakra egyebekben a 63.100/1942. K. M. sz. rendelet előírásai változatlanul érvényben maradnak.

Francia munkások Németországban

Egyetlen hadviselő állam sincs, amelyikben — legalább bizonyos méretekben — ne jelentkezt volna munkáshiány; ez a jelenség Németországot sem kerülte el, amin nem is lehet csodálkozni, mert hiszen éppen ez az ország rendelkezik Európában a leghatalmasabb hadifelszerelési iparral, ehhez pedig rendkívül sok szakmunkásra van szükség. Saját emberanyaga nem fedezi teljesen ezt a szükségletet, így azután a francia iparügyi államtitkárral, Bichelonneal egyetértésben megállapodtak abban, hogy a hiányokat francia munkásokkal pótolják. A dolog gyakorlati végrehajtása annál is egyszerűbb volt mert Németországban igen nagyszámú francia hadifogoly élt még a legutóbbi időkben is: ezeket azután hazaeresztették és helyükbe szakmunkásokat kaptak.

Természetes, hogy Franciaország megragadta a kínálkozó alkalmat: sok ezer polgára éveket elelőtt elhagyta otthonát és most egyszerre lehetőség nyílt a hazatérésre. Valóságos örösváltás volt ez, a szó legszorosabb értelmében. Ami pedig a szakmunkásokat illeti, azokat úgy válogatták össze, hogy lehetőleg egy-egy teljes üzemi személyzetet állíthassanak össze belőlük. Figyelembe vették természetesen azt is, hogy az illető munkás milyen beosztásban dolgozott otthon: új munkahelyén hasonló szolgálatot biztosítottak számára, ezzel is megkönnyítve helyzetét. Emellett szabad idejét ismerősök, barátok között tölthette el, mert az üzem munká-

sait honfitársaiból válogatták össze. Valóságos üzemi csoportok alakultak ki ilyenformán, amelyeknek együvértartozását még azzal is fokozták, hogy lakásukat egymás mellett jelölték ki.

A zárt munkaközösség gondolata a francia munkások között eleinte meglehetősen nehezen tudta megvetni lábát: számukra ismeretlen volt az ilyesmi, s éppen ezért valóságos fölvilágosítási irodák várták őket, amelyek kimerítően ismertették a munkaközösség felépítését, célját, előnyeit, stb. Ezek a felvilágosító és kioktató szervek később ipari ágakra tagozódtak és külön ilyen szervei vannak ma már a gépiparnak, vegyészeti iparnak, stb.

A munkások egyébként jól kiépített szociális és ellátószervekkel is rendelkeznek, sőt tovább képző tanfolyamaik vannak, ahol szaktudásukat bővíthetik. Jelenleg már otthon, Franciaországban is munkaközösségekhez hasonlóan kezdik kiépíteni a francia munkásszervezeteket.

Ezekben a napokban mintegy 180.000 francia munkás dolgozik Németországban, tehát majdnem annyi, mint amennyi olasz: számuk azonban még most is emelkedik és nemcsak a megszállt, de a meg nem szállt Franciaországból is csaknem naponta érkeznek új és új munkásvonatok. Maga Páris hetenként öt ilyen vonatot állít össze és ha a helyzet nem változik, nemsokára minden francia hadifogoly hazakerülhet.

(TEK)

A gyári szállításokhoz az Anyaghivatal előzetes hozzájárulása szükséges.

6. Azokat a kereskedőket és iparosokat, akik a rendelet előírásait nem tartják be, illetve az Anyaghivatal vonatkozó utasításait figyelmen kívül hagyják, a rendeletben előírt büntető rendelkezések alkalmazásán felül az Anyaghivatal az üveglátásból is kizárja.

Az 1942. október havi készletbejelentéssel egyidejűleg ezúttal kivételesen feltüntetendő az előző naptári évben forgalmazott üveg m²-ben kifejezett összesített mennyisége is.

Az Anyaghivatal szerint a kiszolgálási sorrend a következő:

A. Haladéktalanul helyreállítandó légítámasok okozta károk anyagszükséglete. Repülőgép és hadianyaggyárak. Közvetlen honvédelmi építkezések, légóktatói

központok, olajtermeléssel és szén, só-ércbányákkal kapcsolatos építkezések, árvízvédelmi munkák, O. K. I. építkezések, honvédelmi szempontból fontos kórházépítések.

B. Honvédelmi szempontból fontos utahíd-, pósta- és vasutépítések. Nem haladéktalanul helyreállítandó bombakárok anyagszükséglete. Ipari és mezőgazdasági szempontból fontos üzemek. Árvízkarok helyreállítása, telepés községek, kórház-klinika-, egészségház- és orvos lakás építkezés. Ipari légtalalom.

C. Tárcák másutt nem említett építkezései. Vállalatok munkáslakás építkezései. Közületi kislakások. Iskolák. Nyilvános ovóhelyek. Ontózásiügyi hivatal építkezései.

D. Közületi építkezések. Közmunkatanácsai munkák. O. T. I. és M. A. B. I. építkezések. Magánépítkezések.

SPORT

A zombori Sport Bácsalmást látja vendégül, Makó Temerinben, a MOVE ZTK pedig Szabadkán játszik vasárnap

Vasárnap f. hó 18-án az NB III-ban a hatodik forduló lejátszására kerül sor. Ebben a fordulóban is igen érdekes mérkőzéseket játszanak és valószínűleg megint lesznek nagyobb meglepetések. Amint az eddigi mérkőzések is mutatták a csoportban szereplő csapatok ereje meglehetősen kiegyenlítődött, amiről vasárnap is meggyőződhetünk. Így pl. a 11. helyen lévő Bezdáni S. E. súlyos vereséget mért a második helyen álló Bácskára; a hetedik helyen lévő Makói AK. pontot vett el az első helyen álló UTC-től, mely eddig minden mérkőzését megnyerte; a negyedik helyezett Bajai TISE saját pályáján kénytelen volt egy pontot adni a 8. helyezetteknek a Sentesi MÁV-nak; a Békéscsabai MÁV mely a 3. helyen volt saját pályáján 1 pontot veszített a 12. helyen álló Mezőkovácsházára ellen; a MOVE Szabadkai Sport és a Bácsalmási MOVE súlyos vereséget szenvedtek saját pályájukon. Ebből az is látszik, hogy a saját pálya előnye nem nyújt elég biztosítékot, és hogy egy csapat sem számíthat biztos győzelemre akár melyik csapattal játszik lévén az a táblázat elején vagy végén, s így teljes bizonytalansággal várjuk a vasárnapi fordulókat.

A táblázat jelenlegi 3. helyezette a Temerini T. C. a Makói AK-ot mely 5 ponttal a hatodik helyen van, látja vendégül. A papírforma szerint a temerini győzelmét kellene várni, e mellett szól az a körülmény, hogy a saját pályán játszik és vasárnapi szép győzelme Szabadkán. Viszont ha tekintetbe vesszük azt, hogy a makóiak vasárnap eldöntetlenül játszottak az UAC-vel, mely eddig minden mérkőzést megnyert és amely Temerinben 5:2 vereséget mért a TTC-re nem vehetjük biztosra a temerini győzelmét. Ezért vigyázniok kell a temerinieknek, ha nem akarnak csalódást megérni saját otthonukban.

A ZSE a Bácsalmási MOVE-val játsza le esedékes bajnoki mérkőzését Zomborban. A zomboriak vasárnapi győzelmükkel az Ujvidéki MÁV ellen a tizedikről a hetedik helyre kerültek 5 ponttal és 13:12-ös gólaránnyal. A vasárnap mutatott játék után ítélve és tekintettel a bácsalmásiak vasárnapi súlyos vereségére saját otthonukban, a ZSE-nek biztosan győznie

kellene. Viszont az is biztosra vehető, hogy a bácsalmásiak kik most az utolsó helyen vannak 2 ponttal mindent el fognak követni, hogy javítsanak mostani helyzetükön.

A Bezdáni SE Sentesre rándul ki, hogy összemérje erejét az ottani MÁV-al. A bezdániak vasárnap saját pályájukon megverték a Bácskát s ezáltal a 11. helyről a 8-ra kerültek 5 ponttal. A beérkezett jelentések szerint a bezdániak vasárnap nagy formába voltak s így jogosan várhatjuk, hogy legalább egy pontot fognak hazahozni Sentesről. A sentesiek is szép eredményt értek el vasárnap. Baján elvettek egy pontot a TISE-től ami ugyancsak nagy teljesítmény. A táblázat is egyformán áll a két csapat, mind a két csapatnak 5 pontja van, s a bezdániak csak valamivel jobb gólaránnyal előzték meg egy hellyel vasárnapi ellenfelüket. Ez a mérkőzés teljesen nyílt, egyenlő erőt képviselő csapatok küzdelme lesz.

A legnagyobb feladat a MOVE Zombori TK-ra vár. Szabadkán a Bácska ellen játszik, mely 6 ponttal az ötödik helyen van. A zombori zöld-fehérek vasárnap szép győzelmet értek el idegen pályán, ami boznytja azt, hogy ha jól megy nekik nem zavarja őket az idegen pálya és az idegen közönség sem. Minden esetre most, hogy a csapat lényegesen megerősödött erős küzdelemre fogja kényszeríteni a Bácskát, mely viszont ha meg akarja tartani eddigi vezető szerepét ebben a csoportban mindent elkövet, hogy megszerezze a két pontot és hogy szépítse a vasárnapi balsikert. Izgalmas és nagyon erős mérkőzés lesz ez, mert a meggyőződésünk az, hogy a zomboriak is mindeh erejükkel azon lesznek, hogy legalább egy pontot haza hozzanak.

A zombori kereskedelmi iskola és az ujvidéki szerb gimnázium szombaton mérkőzik a Szent László díjért

Két középiskola érdekesnek ígérkező labdarúgó mérkőzését tekintheti meg szombaton délután 3 órakor a zombori közönség. A zombo-

ri kereskedelmi középiskola és az ujvidéki szerb tannyelvű gimnázium együttese fog megmérkőzni a Szent László vándordíjért. Tekintettel arra, hogy mindkét csapatban több aktív labdarúgó szerepel, a mérkőzés nagy küzdelmet és szép sportot ígér.

Az I. osztály utolsó őszi fordulója

Az I. osztály két zombori csapata találkozik vasárnap. A vasutasok az első helyen állanak 2 pontnyi előnnyel, követi őket Bajmok és a Zombori Munkás egyforma pontszámmal. Egyébként az I. osztály állása vasárnapig a következő:

Zombori MÁV	4	4	—	11:3	8
Bajmoki AK	4	3	—	12:5	6
Zombori Munkás	4	3	—	7:5	6
Bajai Munkás	4	2	—	7:5	4
Militicsi Turul	4	—	—	4:3:17	—
Apatini SK	4	—	—	0:5	—

(A Zombori MÁV—Apatin és Zombori Munkás—Apatin mérkőzés két pontja gólnélkül a zombori csapatok javára).

A táblázat mindennél többet beszél a szakértők számára és egyúttal azt is hirdeti, hogy milyen nagy jelentőségű minden vasárnapi mérkőzés. A MÁV-nak győznie kell, ha elsőségét meg akarja tartani. Bajmoknak Bajára kell utaznia. Baján bizony nem a »bejáratnál« szokták osztani a bajnoki pontokat, legfeljebb a »kijáratnál«, de ott is nagyon szűkmarkuan, eddig még az odautazóknak többször ott kellett »felejtetni«. A két utolsó helyezett találkozásának eredménye egymás helyét lesz hivatva kijelölni, de minden vasárnapi mérkőzés hely változható lehet.

Ujverbász vasárnap Topolyán játszik. Az ujverbázi cukorgyári csapat vasárnap Topolyán játszik NB II mérkőzést. A gyári csapat erősen készül a vasárnapi mérkőzésre. A csapat a következő felállításban veszi fel a küzdelmet: — Keresztesi I. — Pázmán, Dénes — Cirnos, Keresztesi II., Polyvás — Tomik, Pál, Aknai, Rátkai, János.

Uj sportpálya épül Bácsföldváron. Bácsföldváron megkezdtek az új sportpálya építését. A munkálatok nagy részét a levezték, a földmunkát pedig kubikosok végzik. A pálya mérete 110x65 méter lesz. A labdarúgó pálya körül futópályát is létesítenek. A sporttelep nyugati oldalán lelátó épül.

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(3)

— Akkor hát miért? Az egyetemen eléggé népszerű voltam. És tudtommal egy ellenségem se volt, amíg ide nem kerültem. Bennem van a hiba?

— Nem gondolom. Nem itt van a baj.

— Hanem?

A garázs mellett drótkerítés húzódott: a tyukok kifutója. Az elkerített udvarrészen méltóságosan sétálgattak Frank pompás orpingtonjai, meg-megkapargálva a port. Frank átdobott egy kavicsot a kerítésen. A tyukok odarohantak, csőrükkel megkoppantották a kavicsot és megvették tovább sétáltak.

— Látta a tyukokat? — kérdezte Frank. — A legjámorabb teremtek a világon. De ha egy fűcsírkét hajítottam volna közéjük, mi történt volna? Ezek a szelid tyukok egyszerre furiákká változtak volna és nem nyugodtak volna, amíg minden tollát ki nem tépik és halálra nem csapkodják csőrükkel. Miért? Mert különböznek tőlük.

— Értem, — mondta Weir komoran — de az emberek okosabbak lehetnének, mint a tyukok.

— Hiába. Ez már így van. Ezek a mieink mindig csak maguk között élnek. Meglehetősen el vannak rekesztve a külvilágtól. Ezért olyan vadak.

— Maga nem olyan.

— Mert sokfelé jártam fiatalkoromban — felelt Frank, hunyorítva a szemével.

— Szamárvoltam, hogy idejöttem — mondta Weir keserűen. — Azt hittem, szép nyugodtan fogok élni és belegyakorolom magamat az írásba. Örültség!... Csak tudnám, hogy mehetnék elinnen! Minden filléremet beleölttem a Közlöny-be! Jól megjártam.

— Na, na — csillapította Frank. — Ugy van ez, mint a házasságban. Az első esztendő a legnehezebb. Majd csak olcsóbban adják ők is.

— Ha ugyan addig agyon nem vernek — mormolta Weir. — A szándék megvan bennök. És csak azért, mert megírom az igazságot a lapomban.

— Ez ellenkezik a szokással — jegyezte meg Frank szárazon.

— Egy sötét éjszaka még rajtam ütnek és végeznek velem.

— Abba nekem is lesz beleszólásom.

— Tudom. De majd megvárják, amíg magam elmegy hazulról. És ha aztán, mire hazajön, engem már agyonvertek, mit tehet ellene?

— Csak bizza rám a dolgot.

— Frank — mondta Weir komolyan. — nem tehetek róla, de érzem, hogy itt többről van szó, mint csak egyszerű ellenszenvről.

— Miből gondolja?

— Komoly ellenségeim vannak. Az ember megérzi ezt. Tasker Teepie a vezetőjük és a fiatal Earl Souter meg Peter Birkett, az ügyész. Egyiküknek se vétettem semmit. Nem lehet másként, minthogy valami érdekük van a dologban.

Valamiért érdemes nekik, hogy elüldözzenek innen. Valaki megfizeti őket.

— Ugyan ki?

— Nem tudom.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Egy sport-gyermek-kocsi eladó. Zombor, Bethlen u. 24. a-2552-f

Inast és kifutót azonnal belépésre felvesz MULLER vaskereskedés. Zombor. a-2543-f

Bádigossegéd, Zomborban, önálló munkás, állandó munkára felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. a-2551-f

Eladó abrichter (gvalugép) 33x125 cm. — Kókusz János. Zombor. Szt. László utca 43. a-2549-f

Fekete női télikabát egy férfióltónny. jó állapotban eladó. Cim a kiadóhivatalban. a-2548-f

Felvezek egy jó megjelenésű mindenesnőt. Jelentkezés: Zombor, Flórián utca 12. szám alatt. a-2547-f

Fűszerüzlet trafikengedéllyel eladó, vagy kiadó, inarengedéllyel is. Bővebbet a kiadóhivatalban. a-2550-f

Elveszett egy férfi trench-coat 10-én éjszaka a Szivácsi uton. Becsületes megtalálót kérem adja le a rendőrségen a-2546-f

Cipésztanoncot teljes ellátással felveszek. — Klemm József, cipész-mester. Zombor. Rákóczi ut 2. a-2545-f

Perfekt, magvarul és németül tudó nvugal-mazott aljegyző keres könyvelőt, levelezőt, vagy pénztárnoki állást. Cim a kiadóhivatalban. a-2544-f

Egy fiatal péksegéd, állandó munkát kaphat Szalay Mihály pékmes-ternél, Bácskertes. a-2542-f